

Stockholm 2005-06-16

Remissyttrande
Ert Dnr: M2005/2936/Kk
Vårt Dnr: 31/2005

Miljö- och samhällsbyggnads-
departementet
Att: Johan Gråberg
Enheten för kretslopp och kemikalier
103 33 STOCKHOLM

Synpunkter på ESV Rapport 2005:12 Stöd för bekämpningsmedel med låg risk

Svenskt Växtskydd har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerade rapport som utgör avrapporteringen av regeringsuppdraget att utreda hur utveckling och marknadsintroduktion av bekämpningsmedel med låga miljö- och hälsorisker kan finansieras.

Ekonomistyrningsverket, ESV, har i utredningen dragit slutsatsen att det är avgifterna för godkännande av verksamma ämnen på EU-nivå som utgör det största hindret för utveckling och marknadsintroduktion av s.k. lågriskprodukter. ESV föreslår därför att 8 miljoner kronor av Kemikalieinspektionens anslag avsätts för finansiering av stödåtgärder för s.k. lågriskprodukter. ESV föreslår att myndigheten tillförs ökade anslag genom att användningen av medel från bekämpningsmedelsskatten omprioriteras av statsmakterna. ESV ser också som ett annat alternativ att myndigheten tvingas omprioritera sin verksamhet, även om denna modell inte förordas av ESV.

Svenskt Växtskydd delar inte ESV:s uppfattning. Enligt vår uppfattning är bristande biologisk effektivitet hos de s.k. lågriskprodukterna orsaken till svårigheterna att introducera dessa medel på marknaden. Svenskt Växtskydd ifrågasätter starkt om det kan kallas riskminskning att använda stora mängder av i stort sett verkningslösa medel enbart av den anledningen att de har låg toxicitet och liten miljöpåverkan. Dessutom är definitionen av vad som ska räknas som ”lågriskprodukter” synnerligen oklar och kommer att leda till stora svårigheter när det gäller gränsdragningar.

Fortsatt minskning av risker måste vara grundtanken bakom alla åtgärder som vidtas i syfte att reglera användningen av växtskyddsmedel. Svenskt Växtskydd anser klarlagt att bl a följande åtgärder visat sig ge resultat och bör vara i fokus för det fortsatta arbetet inom lantbruket:

- Prognos- och varningsverksamhet med åtföljande dosanpassning.
- Utveckling och tillämpning av säkra metoder i Odling i Balans.
Formulering och införande av ”Säkert växtskydd” för användare, stimulering av integrerad produktion (IP) och nytta av tillförlitliga lokala odlingsråd.

Svenskt Växtskydd är en sektorgrupp inom Plast- & Kemiföretagen

Adress
Box 5501
114 85 Stockholm

Besöksadress
Storgatan 19

Telefon
08-783 86 00

Fax
08-663 63 23

E-post
info@svensktvaxtskydd.se
Hemsida
www.svensktvaxtskydd.se

- Åtgärder i stil med obligatorisk utbildning av sprutförare, behörighetskrav för användare, säker avfallshantering av förpackningar och årlig funktionstest av sprutor, behöver stöttas för att ytterligare minska de upplevda miljöriskerna med växtskyddsmedel.
- Förbättrad appliceringsteknik, som medger förbättrad behandlingseffektivitet, kan på ett avgörande sätt minska användningen av växtskyddsmedel.
- Ytterligare teknisk utveckling, inklusive informationsteknik, kommer långsiktigt att påverka mönstret i den framtida användningen av växtskyddsmedel.

Svenskt Växtskydd tar bestämt avstånd från förslaget att KemI:s nuvarande anslag skulle omprioriteras så att det föreslagna stödet skulle kunna lämnas till s.k. lågriskprodukter. Svenskt Växtskydd har ett flertal gånger påtalat att ESV:s rapport 2003:11 som klarlägger att avgiftsmedlen idag används för myndighetens arbete i strid med bemyndigandet i miljöbalken måste ligga till grund för finansieringen av verksamheten inom bekämpningsmedelsområdet. ESV gjorde en grundlig genomgång och analys av olika verksamhetsområden och drog slutsatsen att av dåvarande verksamhet borde 12 miljoner kronor betalas med statsbudgetmedel i stället för avgifter. ESV pekar på betydelsen av en tydligare koppling mellan avgift och motprestationen.

Det framgår således av ESV:s genomgång att det inom nuvarande finansierings-system inte finns något utrymme för öronmärkning av 8 miljoner kronor för stöd till s.k. lågriskprodukter. Svenskt Växtskydd hävdar bestämt att ett större belopp än 8 miljoner behövs för att finansiera den dagliga verksamheten på KemI. I dagsläget är problemen akuta eftersom det för närvarande inte finns någon finansiering alls av effektivitetsutvärderingen av växtskyddsmedel med följderna att den processen i dagsläget står helt still. Genomsnittlig handläggningstid för 11 stycken av medlemsföretagens nya produkter under 2004 och hittills under 2005 var över 43 månader, längst tid var 7 år och 11 månader. Detta är givetvis helt oacceptabelt och visar entydigt att allmänna arbetsuppgifter måste finansieras med budgetmedel så att avgifterna från företagen ska kunna användas för prövning och tillsyn enligt bestämmelserna i miljöbalken.

Sammanfattningsvis anser Svenskt Växtskydd:

- Anslag till KemI:s allmänna verksamhet enligt förslaget i rapport ESV 2003:11 måste prioriteras framför anslag för stöd till s.k. lågriskprodukter så att företagens avgifter kan användas till prövning och tillsyn och att handläggningstiderna därmed blir rimliga
- Det är bristande biologisk effektivitet som hindrar marknadsintroduktion av s.k. lågriskprodukter

- Definition av s.k. lågriskprodukter är oklar och kommer att leda till gränsdragningsproblem
- Inkomst av skatt på växtskyddsmedel bör användas för att finansiera andra åtgärder som kan bidra till ytterligare minskning av risker med bekämpningsmedel
- Svenskt lantbruk och trädgårdsnäring behöver få tillgång till nya växtskyddsmedel för såväl de stora som de små grödorna, speciellt inom trädgårdsnäringen, i samma takt som näringen i övriga medlemsländer för att kunna konkurrera på lika villkor.
- Ett antal ineffektiva s.k. lågriskprodukter bidrar varken till riskminskning eller lantbrukets konkurrenskraft

För Svenskt Växtskydd

Cecilia Ljunggren
Verksamhetsledare